พื้นที่และความเป็นหญิงในนวนิยายเรื่อง “เพลิงพรางเทียน”

Space and Femininity in the Novel ‘Phloeng Phrang Thian’

ยุพาวดี อาจหาญ/ Yupawadee Athan

สาขาวิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ บุรีรัมย์ 31000, ประเทศไทย
Program of Thai Language, Faculty of Humanities and Social Science,
Buriram Rajabhat University, Buri Ram 31000, Thailand

Email: Yuri.wadee23@gmail.com

Received: January 24, 2022
Revised: March 16, 2022
Accepted: March 25, 2022

Abstract

This article intended to analyze the female characters in the novel ‘Phloeng Phrang Thian’ of Hassawee. The results of the study indicated that this novel presents a time travel storyline of a female character. It had implications for space and femininity in three areas: 1) Time Travel: Space and women’s power 2) Women’s spiritual connections 3) Time travel and rebellion to patriarchal power. The study revealed that the time-traveling representations of female characters with limitations implied control over the powers of women who acted or behaved outside of the norms of society which was difficult to control. It was a threat that threatened the rules of society. But the female characters tried to usurp the area to change their status to the action state by using sexual desire as the power to control men to act on women’s desires.

Keywords: Space, Patriarchy, Femininity

บทคัดย่อ

บทความนี้มุ่งวิเคราะห์ตัวละครหญิงในนวนิยายเรื่อง เพลิงพรางเทียน ของหัสวีร์ ผลการศึกษาพบว่านวนิยายเรื่องนี้นำเสนอโครงเรื่องการเดินทางข้ามเวลาของตัวละครหญิง ซึ่งมีนัยยะเกี่ยวกับประเด็นพื้นที่และความเป็นหญิงใน 3 ประเด็นที่ ได้แก่ 1) การเดินทางข้ามเวลา: พื้นที่และอำนาจของผู้หญิง 2) การเชื่อมโยงจิตวิญญาณของผู้หญิง 3) การเดินทางข้ามเวลากับนัยยะการขัดขืนอำนาจปิตาธิปไตย ผลการศึกษาพบว่าการนำเสนอการข้ามเวลามายังอดีตของตัวละครผู้หญิงที่มีข้อจำกัด สื่อนัยยะของการควบคุมอำนาจของผู้หญิงที่ปฏิบัติหรือมีพฤติกรรมที่อยู่นอกกฎเกณฑ์ของสังคม ซึ่งควบคุมได้ยาก เป็นภัยร้ายที่เข้ามาคุกคามกฎเกณฑ์ของสังคม แต่ตัวละครผู้หญิงก็พยายามช่วงชิงพื้นที่เพื่อเปลี่ยนสถานะให้อยู่ในสถานะผู้กระทำ โดยการใช้ความปรารถนาทางเพศเป็นอำนาจในการควบคุมให้ผู้ชายกระทำตามความปรารถนาของผู้หญิง

คำสำคัญ: พื้นที่ ปิตาธิปไตย ความเป็นหญิง

บทนำ

ในนวนิยายไทยหลายเรื่องพบว่าผู้เขียนมีการนำเสนอการเดินทางข้ามเวลา โดยที่ตัวละครเอกหญิงจะสามารถเดินทางข้ามเวลาไปยังอดีตโดยวัตถุประสงค์ต่างกันไป ดังเช่น นวนิยายเรื่องทวิภพ ผลงานของทมยันตี ซึ่งเป็นนวนิยายที่นำเสนอการเดินทางข้ามเวลาในวรรณกรรมไทยเป็นที่รู้จักและได้รับความนิยมจากผู้อ่านที่นำเสนอให้ตัวละครเอกหญิงของเรื่องเดินเข้าไปในจุดเชื่อมของมิติเวลา โดยผ่านกระจกเงา ซึ่งการเดินทางข้ามเวลาทำให้ตัวละครมณีจันทร์ ได้ย้อนเวลากลับสู่อดีตใน ร.ศ. 112 ณ บ้านคุณหลวงอัครเทพวรากร ขุนนางหนุ่มนักเรียนนอกสมัยรัชกาลที่ 5 ผ่านกระจกเงาโบราณ และได้ช่วยคุณหลวงแก้ปัญหาเมื่อครั้งไทยต้องเสียดินแดนให้แก่ฝรั่งเศส มณีจันทร์เดินทางย้อนกลับไปมาระหว่างอดีตและปัจจุบันอยู่หลายครั้ง จนกระจกเกิดรอยร้าว แต่เกิดด้วยความรักและความผูกพันกับคุณหลวงทำให้มณีจันทร์เกิดความขัดแย้งภายในจิตใจที่ต้องเลือกระหว่างคนรักในอดีตกับครอบครัวในปัจจุบัน แต่สุดท้ายมณีจันทร์ก็เลือกแต่งงานกับคุณหลวงและไม่ได้กลับสู่ปัจจุบันใน พ.ศ. 2529 นวนิยายเรื่องบ่วงบรรจถรณ์ ตัวละครแพรนวลได้นอนบนเตียงไม้โบราณซึ่งนำพาเธอย้อนเวลาที่เชียงตุงใน พ.ศ. 2487 แพรนวลได้พบรักกับหลาวเปิง การเดินทางข้ามเวลาดังกล่าวทำให้แพรนวลได้รับรู้และเข้าไปเกี่ยวข้องกับงานแต่งงานของเจ้านางตองริ้ว ซึ่งงานแต่งงานดังกล่าวแพรนวลได้รับรู้จากกาลเวลาของตนว่าจะต้องมีคนเสียชีวิตและเกิดเหตุการณ์รุนแรงขึ้น แพรนวลจึงพยายามหาวิถีทางเพื่อไม่ให้เกิดเหตุการณ์รุนแรง แพรนวลเดินทางข้ามเวลากลับไปกลับมาระหว่างอดีตกับปัจจุบันด้วยความว้าวุ่นใจ แต่สุดท้ายแพรนวลตัดสินใจกระโจนเข้ากองเพลิงที่กำลังลุกไหม้เตียงไม้โบราณ เพื่อจะได้กลับไปใช้ชีวิตร่วมกับหลาวเปิงชายคนรักในอดีต จะเห็นว่าตัวละครหญิงเดินทางข้ามเวลาจากมิติเวลาหนึ่งสู่อีกมิติเวลาหนึ่งเพื่อพยายามแก้ปมปัญหาในอดีตนั้นให้คลี่คลายลง และการเดินทางข้ามเวลาของตัวละครเอกจะยุติลง ที่น่าสนใจคือมีวัตถุสิง

ของที่เป็นสื่อกลางหรือเป็นประตูมิติเวลาที่นำพาตัวละครเอกหญิงเดินทางข้ามเวลา เช่น กระจกโบราณในนวนิยายเรื่องทวิภพ เตียงไม้โบราณในเรื่องบ่วงบรรจถรณ์ ซึ่งตัวละครเอกหญิงเป็นเจ้าของวัตถุสิ่งของนั้น สิ่งที่น่าสนใจคือ การย้อนเวลาของตัวละครเอกหญิงในเรื่องไม่ได้เป็นเพียงจินตนิยายเท่านั้น แต่ยังแฝงนัยเกี่ยวกับนัยยะเชิงอำนาจของผู้หญิงเอาไว้

เช่นเดียวกับนวนิยายเรื่อง เพลิงพรางเทียน เป็นผลงานของ Hassawee (2014) นวนิยายเรื่องนี้ถูกนำมาดัดแปลงเป็นละครโทรทัศน์ออกกาศทางสถานีโทรทัศน์ไทยทีวีช่อง 3 ในปี 2562 นวนิยายเรื่องเพลิงพรางเทียนนำเสนอโครงเรื่องการเดินทางข้ามเวลาของตัวละครหญิง ทำให้ตัวละครเอกได้รับรู้เรื่องราวที่เกิดขึ้นในอดีตและแก้ไขปัญหาในอดีตผ่านตัวละครเอก “กลินท์” นางแบบสาวสวย ในยุคปัจจุบันที่ทะลุข้ามเวลากลับไปยังเชียงใหม่ในสมัยรัชกาลที่ 5 ในขณะที่กลินท์ทำการแสดงชุดล้านนา ณ ประตูเมืองท่าแพในเชียงใหม่ อันเป็นเหตุให้กลินท์ได้รับรู้เรื่องราวของ “เทียนคำ” หญิงสาวผู้น่าสงสารในคุ้มเวียงสวรรค์ เทียนคำ หลงเชื่อในคำรักของเจ้าน้อยเทวาฤทธิ์ บุตรชายของเจ้าเวียงสวรรค์ผู้ครองคุ้มด้วยความหึงหวงเธอถูกเจ้าวงเดือนทำร้าย และฆ่าตายในที่สุด ก่อนตายเทียนคำได้อธิษฐานจิตว่าแม้เกิดภพหน้าก็ขอให้จดจำความแค้นนี้ไว้ ซึ่งต่อมากลินท์ได้รู้ความจริงว่าเธอคือเทียนคำในอดีตชาติ กลินท์ได้รับรู้เรื่องราวในอดีตชาติของตนผ่านปิ่นปักผมโบราณ เธอได้เห็นเรื่องราวความรักของเทียนคำและเจ้าน้อยเทวาฤทธิ์ ซึ่งทั้งสองมีหน้าเหมือนเธอและอินทร์ คนรักของเธอในปัจจุบัน โดยเฉพาะปิ่นปักผมโบราณที่อินทร์มอบให้กับกลินท์นั้นเหมือนกับที่เจ้าน้อยเทวาฤทธิ์เคยให้ปิ่นปักผมกับเทียนคำ กลินท์จึงต้องการเดินทางกลับไปแก้แค้นทุกคนอดีตเพื่อชดเชยให้เทียนคำ เธอจึงกลับไปที่เชียงใหม่เพื่อหาวิธีที่จะย้อนไปอดีต จนได้รู้ว่าเธอสามารถกลับไปยังอดีตได้ด้วยประตูทั้ง 5 ของเมืองเชียงใหม่ โดยมีปิ่นปักผมโบราณเป็นสื่อนำทางกลินท์ย้อนกลับไปในอดีตได้

ดังที่กล่าวมา การเดินทางข้ามเวลาของตัวละครเอกหญิงในเรื่องไม่ได้เป็นเพียงจินตนิยายเท่านั้น เนื่องจากตัวละครเอกเป็นผู้หญิงที่มีความเป็นผู้หญิงสมัยใหม่ มีแนวคิดแบบยุคสมัยใหม่ การมองเห็นคุณค่าของตัวเอง การนำเสนอการเดินทางข้ามเวลาของตัวละครหญิงนี้จึงมีนัยยะมากกว่าเรื่องความรัก ความแค้นในอดีตชาติ เพราะอาจแฝงนัยเกี่ยวกับเรื่องเพศสถานะ หรือความเป็นหญิงไว้ โดยเฉพาะลักษณะของผู้หญิงที่พึงปรารถนาที่เกิดจากการการปะทะกันของยุคสมัยอันเกิดจากการเดินทางข้ามเวลาของตัวละครหญิงในเรื่องนี้ด้วย

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อวิเคราะห์ความเป็นหญิงผ่านการนำเสนอการเดินทางข้ามเวลาในนวนิยายเรื่อง เพลิงพรางเทียน ของ หัสวีร์

1. การเดินทางข้ามเวลา: พื้นที่และอำนาจของผู้หญิง

หากพิจารณาการเดินทางย้อนเวลากลับไปในอดีตของกลินท์ ตัวละครเอกในเรื่องเพลิงพรางเทียนในมิติเชิงพื้นที่ และสถานที่ มีนัยยะการเชื่อมโยงกับพื้นที่อย่างน่าสนใจ Chotudomphan (2019, p. 124) กล่าวว่า การสร้างเรื่องเล่าจะต้องพึ่งพาทั้งมิติสถานที่และมิติพื้นที่ อีกทั้งยังเกิดมิติทั้งสองสลับไปมาก็ได้ ดังนั้น จะเห็นบางเรื่องที่ตัวละครเอกที่ละเมิดกฎบางอย่าง ฟูโกลต์อธิบายว่าตัวอย่างจากงานของบอร์เกสแสดงให้เห็นถึงการเชื่อมโยงสิ่งที่ไม่เข้ากันมาจัดระเบียบไว้ด้วยกัน ทำให้ระบบระเบียบในการจำแนกสิ่งต่างๆ ผิดเพี้ยนไปจากปกติ และพื้นที่ทางความคิดนั้นกลายเป็นพื้นที่พิเศษ (heterotipia) เมื่อฟูโกลต์ศึกษาพื้นที่ในเชิงความสัมพันธ์กับอำนาจ เขาพบว่าความสัมพันธ์ระหว่างพื้นที่กับอำนาจก่อให้เกิดพื้นที่พิเศษ ซึ่งพื้นที่พิเศษนี้ ทำหน้าที่เชื่อมโยงพื้นที่อื่นๆ เข้าไว้ด้วยกันในขณะที่ขัดแย้งกับพื้นที่เหล่านั้นไปในตัว ก่อให้เกิดพื้นที่ที่กระตุ้นความสงสัยและก่อให้เกิดความเปลี่ยนแปลง จนอาจนำไปสู่การสลายความสัมพันธ์ที่มีอยู่เดิมระหว่างกัน (Khamyang, 2008, p. 104)

จากนวนิยายเรื่องเพลิงพรางเทียน ของหัสวีร์ เห็นได้ว่ามีการนำเสนอการเดินทางข้ามเวลาของตัวละครเอกเพื่อวัตถุประสงค์สองประการ ประการแรกเพื่อตามหาความจริงบางอย่าง ประการที่สองเพื่อแก้ไขเหตุการณ์ในอดีต ซึ่งในนวนิยายเรื่องนี้ “กลินท์” ตัวละครเอก ได้เดินทางข้ามเวลาจากปัจจุบันสู่เชียงใหม่ในสมัยรัชกาลที่ 5 โดยมีปิ่นปักผมโบราณเป็นสื่อในการเดินทางข้ามอดีต ซึ่งการเดินทางข้ามอดีตครั้งแรกเกิดขึ้นในงานเดินแบบแฟชั่นชุดล้านนาที่ประตูเมืองท่าแพ ในเชียงใหม่ การนำเสนอการเดินทางข้ามเวลาของตัวละครเอกมีความผูกโยงกับเรื่องพื้นที่ กล่าวคือ การเดินทางข้ามเวลาไปกลับระหว่างอดีตกับปัจจุบันของกลินท์มีขอบเขตที่จำกัด กลินท์ใช้ปิ่นปักผมโบราณเป็นกุญแจมิติเวลาและต้องเดินผ่านประตูเมืองเชียงใหม่เพื่อข้ามเวลาไปกลับระหว่างอดีตกับปัจจุบัน ซึ่งกลินท์สามารถเดินทางข้ามเวลาไปกลับระหว่างอดีตกับปัจจุบันได้ผ่านประตูเมืองเพียงหนึ่งครั้งเท่านั้น

> จริงด้วย พยาบาลคนนั้นพูดถูก ถ้าเธอเชื่อว่ามันจริง ป่านนี้เธอคงเข้าไปทุกประตู และถ้าแต่ละประตูเข้าออกได้เพียงครั้งละหนล่ะ...กลินท์คิด ก่อนจะวิ่งข้ามถนนที่มีรถวิ่งพลุกพล่านอย่างลำบาก
>
> เบนจามินจอดรถและวิ่งตามหญิงสาว เขาเห็นเธอกำลังจะข้ามถนน
>
> “กลินท์ คุณจะทำอะไรน่ะ” เขาตะโกนสุดเสียง หญิงสาวหันมาและตะโกนตอบ
>
> “เบน ขอบคุณนะ แต่ขอให้คุณเชื่อฉัน ครั้งนี้ฉันขอพิสูจน์สิ่งที่ฉันเจอด้วยตัวเองทีเถอะ คุณไม่ต้องห่วง ฉันจะกลับมา...” หญิงสาวหันไปจ้องประตูตรงหน้า พร้อมพนมมือและอธิษฐานจิต
>
> (Hassawee, 2014, pp.151-152)

จากตัวบทข้างต้นแสดงให้เห็นการควบคุมการข้ามเวลาไปกลับระหว่างอดีตกับปัจจุบัน การข้ามผ่านประตูเมืองแต่ละประตูได้เพียงหนึ่งครั้ง อาจจะมีนัยยะของการควบคุมอำนาจของผู้หญิง แม้ว่าการข้ามเวลามายังอดีตของกลินท์นำไปสู่การนำเสนอภาพของผู้หญิงที่แข็งแกร่ง กล้าหาญ สามารถทำตามความต้องการของตนเองได้ แต่ความเป็นหญิงยุคใหม่ และพฤติกรรมที่แปลกไปจากทั่วไปในยุคนั้นของกลินท์ ทำให้เธอถูกมองว่าเหมือนคนบ้า ซึ่งควบคุมได้ยาก เป็นภัยร้ายที่เข้ามาคุกคามกฎเกณฑ์ของสังคม ดังนั้น การจำกัดการเข้าออกประตูเมืองแต่ละประตูเพียงหนึ่งครั้งจึงเป็นเสมือนกรอบของกฎเกณฑ์ของสังคมให้คงอยู่

กลินท์เดินทางย้อนกลับไปมาระหว่างอดีตทำให้กลินท์รู้เรื่องราวในอดีตชาติของเธอและอินทร์ ในอดีตชาติกลินท์คือเทียนคำ หญิงสาวกำพร้าที่ถูกหนานแก้ว นายพรานช่วยชีวิตจากการถูกเสือทำร้ายและรับมาเลี้ยงดูเหมือนลูกสาวอีกคนหนึ่งในคุ้มเวียงเวียงสวรรค์ แต่เทียนคำปักใจเชื่อว่าเจ้าน้อยอดีตชาติของอินทร์ เป็นคนช่วยชีวิต เจ้าน้อยเป็นหนุ่มรูปงาม มีคารมคมคาย และยังเป็นถึงลูกชายของเจ้าผู้ครองคุ้มเวียงสวรรค์ เทียนคำจึงทั้งรักและทุ่มเทชีวิตจิตใจให้กับเจ้าน้อย จนยอมมอบกายและหัวใจให้กับเจ้าน้อย ต่อมาเจ้าน้อยแต่งงานกับเจ้าวงเดือน สถานะของเทียนคำจึงเป็นแค่เมียบ่าว ด้วยความริษยาที่เจ้าน้อยมอบความรักให้เทียนคำ เธอจึงถูกเจ้าวงเดือนโกรธแค้นและหาทางทำร้ายตลอดเวลา จนกระทั่งหลอกเทียนคำมาฆ่าที่ประตูเมืองแสนปุง เทียนคำถูกเจ้าวงเดือนเอาปิ่นปักผม ของแทนใจที่เจ้าน้อยมอบให้แทงเข้าที่หัวใจจนตาย กลินท์รับรู้เรื่องราวที่เกิดขึ้นกับเธอในอดีตชาติ การเดินทางข้ามเวลาของเธอในครั้งที่สองจึงเป็นการเดินทางไปที่เป้าหมาย นั่นคือ การทวงคืนความยุติธรรมให้กับการตายของเทียนคำ เมื่อข้ามเวลาสู่อดีตกลินท์ยังคงมีอิสระในการใช้ชีวิต เธอสามารถแสดงออกตามความคิด และสามารถทำในสิ่งที่เธอปรารถนาโดยปราศจากอำนาจในการควบคุม ซึ่งแสดงให้เห็นถึงการต่อรองเชิงอำนาจของผู้หญิงในพื้นที่แห่งนี้ ดังตอนที่เจ้าเวียงสวรรค์ล้มป่วย เหตุการณ์ที่เจ้าวงศ์สวรรค์ป่วยแล้วให้ไพคา สาวรับใช้ของเจ้าวงเดือนมาขอยาไปให้ แต่กลินท์บอกให้เจ้าช่อเอื้องมาขอด้วยตัวเอง จนในที่สุดเจ้าช่อเอื้อง ผู้สูงศักดิ์ก็ต้องยอมมาขอยาเพื่อไปรักษาเจ้าวงศ์สวรรค์กับเทียนคำด้วยตัวเอง

> “หยุด ๆ พอแล้วอี่เทียนคำ ข้ายอมสูก่อได้ ข้าเจ้าช่อเอื้อง ชายาของเจ้าเวียงสวรรค์ ขอยืมยาของสูกำเต๊อะ ข้าขอละ” แม้ดวงตาจะเต็มไปด้วยความโกรธ แต่สมองกลับสั่งให้ตัวเองรีบเอ่ยประโยคนั้นออกมา
>
> เทียนคำหยุดนิ่งและยิ้มเยาะ
>
> (Hassawee, 2014, p.293)

จากตัวบทจะเห็นว่าการกระทำของกลินท์เปลี่ยนไปอย่างสิ้นเชิง แตกต่างไปจากเทียนคำ กลินท์กล้าต่อรองกับเจ้าช่อเอื้อง ซึ่งชายาของเจ้าผู้ครองคุ้ม ผู้ที่เคยชี้เป็นชี้ตายเทียนคำให้ยอมทำตามเงื่อนไขของกลินท์ได้ จากเหตุการณ์กลินท์สามารถเปลี่ยนสถานะจากผู้ที่ไร้อำนาจการต่อรองมาเป็นผู้ที่มีอำนาจในการต่อรองที่อยู่เหนือกฎเกณฑ์ของสังคมและขนบจารีตที่เคร่งครัดได้สำเร็จ ในอีกแง่หนึ่งพฤติกรรม

ของกลินท์ที่ต่างไปจากเทียนคำ ทั้งการพูดจา และความคิดแบบผู้หญิงสมัยใหม่ แปลกแยกไปจากคนปกติทั่วไปในคุ้มเวียงสวรรค์ ส่งผลให้กลินท์ถูกมองว่าเหมือนคนบ้า การกลับมาของกลินท์ในนามของเทียนคำจึงเปรียบเสมือนภัยคุกคามที่เข้ามาสั่นคลอนความเคร่งครัดของกฎเกณฑ์ของสังคม ทั้งเทียนคำและกลินท์จึงเป็นตัวละครที่เป็นคู่ความหมายปรากฏอยู่ในเรื่อง

ตารางที่ 1 แสดงตัวละครที่เป็นคู่ความหมาย

เทียนคำ	กลินท์
อ่อนแอ	กล้าหาญ
ใช้หัวใจ	ใช้สมอง
อยู่ในกฎเกณฑ์ของสังคม	อยู่นอกกฎเกณฑ์ของสังคม

กลินท์เป็นผู้หญิงที่มาจากยุคปัจจุบันที่เดินทางข้ามเวลามายังอดีตในเชียงใหม่ สมัยรัชกาลที่ 5 แม้ว่ากลินท์จะแต่งกายด้วยชุดไทยล้านนา แต่บุคลิกของเธอยังคงความกล้า ฉลาดและมีความคิดเป็นของตัวเอง กลินท์ต้องช่วยแม่คำป้อให้หายจากอาการไข้ เธอจึงลองเดินทางข้ามเวลาจากอดีตมายังยุคปัจจุบันผ่านประตูเมืองแสนปุงเพื่อนำยาลดไข้จากยุคปัจจุบันกลับไปช่วยแม่คำป้อ ซึ่งกลินท์ทำได้สำเร็จ ซึ่งนำเสนอให้เห็นถึงความเป็นหญิงยุคใหม่ ที่กล้าหาญ ฉลาด

อีกหนึ่งพื้นที่ที่มีนัยยะของการช่วงชิงอำนาจก็คือ “ตลาด” เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นที่ตลาดกลางเวียงเป็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นซ้ำระหว่างเจ้าวงเดือนและเทียนคำ ซึ่งในอดีตเทียนคำถูกเจ้าวงเดือนทำร้ายตบตี ด่าทอว่าแย่งสามีต่อหน้าผู้คนในตลาด เมื่อกลินท์ข้ามเวลาย้อนกลับมาในอดีตเหตุการณ์นี้เกิดขึ้นอีกครั้งที่ตลาดกลางเวียง

> เจ้าวงเดือนมองหน้ากลินท์โดยไม่หลุดคำพูดใดออกมา
>
> “มึงจำสิ่งที่มึงทำกับกูวันนี้เน้อ กูจะเอาคืนให้สาสม”
>
> “เป็นไงล่ะ รสชาติน้ำโคลนข้างถนน”
>
> “ไม่ต้องฝากหรอก ถ้าจะเอาคืนก็เอาคืนตอนนี้เลย ข้าไม่รับฝาก” กลินท์ยื่นหน้าไปเยาะเย้ย “ความจริงคำพูดนั้นน่าจะเป็นคำพูดของข้าด้วยซ้ำ จำไม่ได้เหรอว่าท่านเองก็เคยทำร้ายข้ากลางตลาดแบบนี้เหมือนกัน” กลินท์เดินไปมองผู้คนที่กำลังเดินเข้ามารายล้อมมุงดูเธอกับเจ้าวงเดือน
>
> (Hassawee, 2014, p.304)

จากตัวบทจะเห็นว่าเหตุการณ์ทั้งสองครั้งเกิดขึ้นที่ตลาดกลางเวียง ซึ่งมีผู้คนในตลาดมุงดูเหตุการณ์ หากพิจารณาพื้นที่ “ตลาด” พบว่าเป็นพื้นที่สาธารณะเนื่องจากเป็นพื้นที่ที่ผู้คนหมุนเวียนเข้ามาซื้อขายสินค้า การสลับบทบาทเป็นผู้กระทำระหว่างเจ้าวงเดือนและเทียนคำในพื้นที่ตลาดแห่งนี้จึง

เป็นการใช้พื้นที่สาธารณะให้กลายเป็นพื้นที่ส่วนตัว กล่าวคือ เหตุการณ์การทำร้ายตบตีกลางตลาดครั้งแรก เจ้าวงเดือนเป็นผู้กระทำส่วนเทียนคำเป็นผู้ถูกกระทำ แต่เหตุการณ์ครั้งที่สองกลินท์ที่ข้ามเวลามายังอดีตในนามของเทียนคำเปลี่ยนมาอยู่ในสถานะผู้กระทำ ดังนั้น หากมองความสัมพันธ์เชิงอำนาจจะเห็นได้ว่าตัวละครหญิงทั้งสองพยายามใช้พื้นที่ตลาดแห่งนี้เพื่อแย่งชิงความเป็นใหญ่

2. การเชื่อมโยงจิตวิญญาณของผู้หญิง

นวนิยายเรื่องเพลิงพรางเทียน มีการสร้างให้ตัวละครเอกสามารถเดินทางข้ามมิติย้อนเวลากลับไปมาระหว่างอดีตและปัจจุบันได้ คือ กลินท์ ตัวละครเอกหญิงที่เป็นตัวละครหลักในการดำเนินเรื่อง ซึ่งสิ่งสำคัญที่เป็นสื่อกลางในการนำกลินท์ข้ามมิติย้อนกลับไปมาระหว่างอดีตกับปัจจุบันได้ก็ได้ก็คือ “ปิ่นปักผมโบราณ” เป็นปิ่นรูปดอกไม้ขนาดเล็ก ด้านบนประดับด้วยอัญมณีหลากสี เมื่อกลินท์ใช้ปิ่นปักผมโบราณมันนำพาเธอย้อนกลับไปรับรู้เรื่องของหญิงสาวชื่อ เทียนคำ ซึ่งก็คืออดีตชาติของเธอ ตั้งแต่เทียนคำเริ่มเข้ามาอยู่ในคุ้มเวียงสวรรค์จนกระทั่งถูกฆ่าตายด้วยปิ่นปักผมอันนี้ ปิ่นปักผมจึงเป็นสิ่งสำคัญที่สะท้อนให้เห็นเรื่องราวชีวิตของผู้หญิง

ปิ่นปักผมโบราณไม่เพียงแต่ทำให้กลินท์และผู้อ่านรู้จักเรื่องราวของเทียนคำเท่านั้น แต่ปิ่นปักผมโบราณยังเป็นสิ่งที่ช่วยเรียงร้อยเรื่องราวในอดีตระหว่างผู้หญิงเข้าด้วยกัน ในเรื่องเพลิงพรางเทียน เป็นเรื่องราวชีวิตของเทียนคำ หรือกลินท์ในอดีตชาติ ซึ่งผู้เขียนได้ถ่ายทอดเรื่องราวในอดีตชาติโดยมีปิ่นปักผมเป็นสื่อกลาง ดังตอนที่กลินท์ได้ลองสวมชุดล้านนาและปักปิ่นปักผมทองคำครั้งแรกและเผลอหลับ รู้สึกตัวอีกทีกลินท์เหมือนอยู่ในที่สถานที่ที่ไม่รู้จัก สวมสไบและผ้าซิ่นมอมแมม ถูกล่ามโซ่ราวกับนักโทษและร้องขอความช่วยเหลือ แต่การย้อนไปรับรู้เรื่องราวในอดีตชาติครั้งนี้กลินท์ยังคงสับสนและไม่เข้าใจเรื่องราวที่เกิดขึ้น

> “เจ้าน้อย...ช่วยข้าเจ้าด้วย...เจ้าน้อยช่วยด้วย” เสียงของตัวเองดังชัดเต็มสองหู แต่กลินท์กลับไม่เข้าใจสิ่งที่ตัวเองตะโกน
>
> เธอพูดภาษาเหนือ เจ้าน้อยคือใคร...ในสมองสับสนและตื้อตันไปหมด เธอกำลังอยู่ในที่ที่ไม่รู้จัก แม้กระทั่งตัวเอง
>
> (Hassawee, 2014, p. 17)

ถึงแม้ว่าการย้อนไปรับรู้เรื่องราวในอดีตชาติในครั้งนี้กลินท์ยังคงสับสนและไม่เข้าใจเรื่องราวที่เกิดขึ้น แต่ก็เป็นการย้อนเวลาที่ทำให้อยากรู้ว่าเกิดอะไรขึ้นกับเทียนคำ การย้อนเวลาไปรับรู้เรื่องราวในอดีตชาติเกิดขึ้นหลายครั้ง ซึ่งกลินท์รู้เรื่องราวและถึงสาเหตุการตายอย่างน่าเวทนา ทำให้เธอตัดสินใจใช้ปิ่นปักผมโบราณเป็นกุญแจในการข้ามเวลากลับไปยังอดีตเพื่อทวงความยุติธรรมให้เทียนคำ ดังนั้นการการย้อนไปรับรู้เรื่องราวในอดีตชาติโดยมีปิ่นปักผมเป็นสื่อจึงเป็นการนำเรื่องราวชีวิตของเทียนคำมาปะติดปะต่อเข้าด้วยกันจนเป็นเรื่องราว ปิ่นปักผมโบราณ จึงมีบทบาทสำคัญในการรื้อฟื้นเรื่องราว

ปิ่นปักผมยังเป็นสิ่งที่เชื่อมโยงจิตวิญญาณของผู้หญิงเข้าด้วยกัน กลินท์ได้รับรู้เรื่องราวชีวิตของเทียนคำตอนมีความรักและตาย ล้วนมีปิ่นปักผมเป็นสัญญะสำคัญทั้งสิ้น ปิ่นปักผมนี้ ในอดีตชาติเจ้าน้อยเทวาฤทธิ์มอบให้เทียนคำเพื่อเป็นพยานรัก ในชาติปัจจุบันอินทร์ (อดีตชาติคือเจ้าน้อยเทวาฤทธิ์) ก็มอบปิ่นปักผมโบราณให้กลินท์เช่นกัน และปิ่นปักผมอันเดียวกันนี้ก็ถูกเจ้าวงเดือนปักลงกลางอกจนตาย แต่ก่อนตายเทียนคำได้อธิฐานจิตให้เป็นคนใหม่ที่ยิ่งใหญ่ และจำความแค้นนี้ไปตลอด

คำอธิษฐานนั้นคือบ่วงพันธนาการให้จิตของเธอย้อนมายังอดีตภพ บัดนี้นางแบบสาวได้รู้แล้วว่า ความแค้นครั้งนี้เหมือนเป็นประตูแห่งกาลเวลาที่เปิดรอเธอกลับมา

(Hassawee, 2014, p. 235)

ปิ่นปักผมจึงเป็นสื่อที่ร้อยรัดความสัมพันธ์ระหว่างเทียนคำกับกลินท์เข้าด้วยกัน นอกจากนี้จะเห็นว่าปิ่นปักผมยังตอกย้ำสถานะของความเป็นรองที่เทียนคำและกลินท์ล้วนได้รับเช่นเดียวกัน ในอดีตชาติเทียนคำอยู่ในสถานะเมียบ่าว แม้เจ้าน้อยเทวาฤทธิ์มอบปิ่นปักผมให้เทียนคำเพื่อแทนความรัก แต่ในขณะเดียวกันก็มอบสร้อยคอให้เจ้าวงเดือนผู้เป็นชายาเช่นกัน เช่นเดียวกับกลินท์ที่ต้องตกอยู่ในสถานะรอง การเดินทางย้อนอดีตของกลินท์เชื่อมโยงเรื่องราวในอดีตชาติของเธอผ่านเทียนคำ กลินท์ได้รับรู้ความทุกข์ทรมานของเทียนคำจากการถูกเจ้าวงเดือน เกลียดชัง ทำร้ายและด่าทอให้ได้รับความอับอายต่อหน้าผู้คน จนกระทั่งเหตุการณ์ที่เจ้าวงเดือนหลอกเทียนคำไปที่ประตูแสนปุงแล้วใช้ปิ่นทองปักที่หัวใจของเทียนคำจนตาย การรับรู้เหตุการณ์ของกลินท์ทำให้เห็นความรุนแรงการกดขี่ที่กดทับผู้หญิงด้วยกัน ในขณะเดียวกันก็ทำให้กลินท์ปรับเปลี่ยนสถานการณ์การกดขี่ให้กลายเป็นสิ่งที่สร้างพลังให้แก่เธอ การรับรู้ถึงเรื่องราวของเทียนคำ หรือกลินท์ในอดีตชาติจึงสื่อให้เห็นถึงสายสัมพันธ์ทางจิตวิญญาณของผู้ร่วมชะตากรรมเดียวกัน

กลินท์มีท่าทีเคร่งขรึม เธอจ้องมองประตูตรงหน้าด้วยความเคืองแค้นยิ้มที่มุมปาก แล้วหลับตานิ่ง

“...ประตูแสนปุง ประตูที่ข้าต้องมาจบชีวิตลงที่นี่ จงเปิดประตูรับข้าเทียนคำคนนี้ ให้กลับไปแก้แค้นตามที่ดวงจิตที่ได้เคยอธิษฐาน...” สิ้นคำอธิษฐาน กลินท์ก็หยิบปิ่นทองออกมา กำหมัดแน่น แล้วค่อย ๆ ก้าวเดินไปยังกลางถนน...”

(Hassawee, 2014, p. 241)

การฟ้อนเทียนแก้บนต่อพระธาตุศรีจอมทองถือเป็นหนึ่งในการเชื่อมโยงจิตวิญญาณระหว่างกลินท์และเทียนคำ เนื่องจากเทียนคำที่ไม่สามารถฟ้อนแก้บนต่อพระธาตุศรีจอมทองเพื่อให้หนานแก้วพ่อของเธอหายป่วยไข้ แต่ถูกคนในคุ้มเวียงสวรรค์ขัดขวาง เทียนคำจึงไม่สามารถฟ้อนได้จบเพลง กลินท์รู้ว่าการฟ้อนเทียนแก้บนคือสิ่งที่ยังติดค้างอยู่ในใจของเทียนคำ

> ‘...สิ่งศักดิ์สิทธิ์ของพระธาตุศรีจอมทองเจ้าขา ในเมื่อชาติที่ผ่านมาข้าไม่อาจทำตามที่หมายไว้ได้ จึงมีคนต้องตายเพราะปกป้องข้าเพราะคำสัตย์ที่ให้ไว้ วันนี้คงไม่สายเกินไปหากข้า...เทียนคำจะขอฟ้อนบูชาพระธาตุศรีจอมทองให้เสร็จสมบูรณ์เสียที...’
>
> (Hassawee, 2014, p. 329)

> คนฟ้อนปล่อยหยดน้ำตาแห่งความอัดอั้นไหลอาบแก้ม ภาพของความผูกพันต่อครอบครัว และความเจ็บปวดทำให้เธอสะอื้นไห้
>
> ‘พ่อหนานแก้ว...ข้ามาปลดปล่อยท่านแล้ว มันอาจจะสายไป แต่ข้าอยากจะทำเพื่อท่านจริงๆ’ เธอคิดไว้แค่นั้นก่อนที่ความรู้สึกของตัวเองจะดับวูบไปในขณะที่ยังฟ้อนเทียนอยู่
>
> (Hassawee, 2014, p. 330)

จากตัวบทจะเห็นว่ากลินท์เป็นสื่อกลางในการปลดปล่อยดวงจิตของเทียนคำ จากความรู้สึกผิด และแค้นคนในคุ้มเวียงสวรรค์ผ่านการฟ้อนเทียนแก้บน การฟ้อนเทียนแก้บนจึงไม่ใช่เพียงแต่กระทำให้เทียนคำเท่านั้น หากยังกระทำเพื่อตัวของกลินท์เองอีกด้วย ดังนั้น การฟ้อนเทียนแก้บนจึงถือเป็นพิธีกรรมหนึ่งที่สื่อให้เห็นถึงการปลดเปลื้องกลินท์ออกจากพันธนาการของอดีต

3. การเดินทางข้ามเวลากับนัยยะการขัดขืนอำนาจปิตาธิปไตย

การนำเสนอการเดินทางข้ามเวลาของตัวละครเอกหญิงในเรื่องมีนัยยะความสัมพันธ์ระหว่างผู้หญิงกับปิตาธิปไตย 2 ลักษณะ ผู้หญิงภายใต้อำนาจปิตาธิปไตย และผู้หญิงกับการขัดขืนอำนาจปิตาธิปไตยอำนาจปิตาธิปไตย หรือชายเป็นใหญ่ มองว่าสถานภาพของผู้หญิงถูกควบคุมโดยผู้ชายที่มีอำนาจในการปกครองดินแดนว่าผู้หญิงควรเป็นอย่างไร ผู้หญิงต้องมีสถานะเป็นแม่และเมียที่ดี ผู้หญิงต้องมีลักษณะที่อ่อนหวาน อ่อนโยน และเก่งในเรื่องงานดูแลบ้าน ระบบชายเป็นใหญ่ให้อำนาจแก่ผู้ชายในการปกครองในขณะที่ผู้หญิง มีบทบาทของผู้ตามที่ดีและเชื่อฟังผู้ชาย แนวคิดนี้ดำรงอยู่ในทุกสถาบันของสังคม ไม่ว่าจะเป็นสถาบันการเมือง สถาบันศาสนา และสถาบันครอบครัว

โดยทั่วไปแล้วสังคมแบบปิตาธิปไตย (Patriarchal Society) จะให้อำนาจกับเพศชาย ผ่านการให้คุณค่ากับบทบาททางเพศแบบดั้งเดิม (Traditional Gender Roles) ที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานความเชื่อว่า โดยธรรมชาติแล้วผู้ชายจะเป็นเพศที่มีเหตุผล แข็งแกร่ง มีความสามารถในการปกป้องคุ้มครองผู้อื่น และกล้าตัดสินใจ ซึ่งลักษณะเหล่านี้จะตรงกันข้ามอย่างสิ้นเชิงกับผู้หญิงที่จะเป็นเพศที่มีความอ่อนไหวทางอารมณ์ ซึ่งในสังคมปิตาธิปไตย หมายถึง การขาดเหตุผล เป็นเพศที่อ่อนเอ ชอบดูแลคนอื่น เป็นผู้ตามและอยู่ในฐานะที่เป็นรอง (Submissive) โดยผู้ชายและผู้หญิงที่ยึดถือระบอบปิตาธิปไตย (patriarchal men and women) จะเชื่อว่าใครก็ตามที่ไม่ประพฤติปฏิบัติตนตามบทบาททางเพศตามขนบดั้งเดิมนี้

จะถูกจัดอยู่ในกลุ่มคนที่ฝืนกฎธรรมชาติ มีปัญหาทางจิตและอาจจะถึงขั้นขาดคุณธรรมจริยธรรม (Piayura, 2018, p. 65)

จากตัวบทในนวนิยายเรื่องเพลิงพรางเทียนพบว่า ตัวละครหญิงที่ถูกนำเสนอภาพแทนของผู้หญิงที่สื่อนัยยะเชื่อมโยงกับอำนาจปิตาธิปไตย ได้แก่ เทียนคำ และ กลินท์ เทียนคำคือตัวละครหญิงที่ตกอยู่ภายใต้อำนาจปิตาธิปไตย กล่าวคือ เทียนคำตกอยู่ในสถานะเมียที่อยู่ภายใต้อำนาจของสามี เนื่องมากจากเทียนคำเข้าใจผิดคิดว่าเจ้าน้อยเทวาฤทธิ์เป็นผู้ช่วยชีวิตเธอจากการทำร้ายของเสือเมื่อครั้งอยู่ในป่า ตั้งแต่นั้นมาเธอก็มอบทั้งใจและชีวิตให้แก่เจ้าน้อยเทวาฤทธิ์ แม้ว่าเทียนคำจะเป็นเมียเจ้าน้อยเทวาฤทธิ์ แต่ในคุ้มเวียงสวรรค์เทียนคำมีสถานะเหมือนบ่าวรับใช้คนหนึ่งเท่านั้น เพราะไม่ได้ถูกยกย่องหรือได้รับการยอมรับแต่อย่างใด ตรงกันข้ามเทียนคำกลับถูกเจ้าน้อยเทวาฤทธิ์ใช้ความรักตามนิสัยผู้ชายเจ้าชู้บอกให้เธออดทนอยู่ในสถานะเช่นเดิม ดังปรากฏในตัวอย่าง

> “รออีกหน่อยเน้อเทียนคำ สูต้องทำหื้อเจ้าวงเดือนเชื่อใจเจ้าหื้อได้ก่อน เผื่อวันหนึ่งข้ารับสูเป็นเมียอีกคน หากเจ้าวงเดือนเปิ้นบ่พอใจ๋ ข้าจะลำบากใจ๋คนเดียว”

(Hassawee, 2014, p. 219)

จะเห็นว่าเทียนคำต้องตกอยู่ในสถานะจำยอมภายใต้อำนาจปิตาธิปไตย ไม่ใช่แค่ฐานะเมียบ่าวที่ต้องเชื่อฟังเท่านั้น แต่ยังต้องอดทนเมื่อคนรักอย่างเจ้าน้อยเทวาฤทธิ์ต้องอยู่กับเจ้าวงเดือน ชายาผู้มีฐานะเท่าเทียมกันโดยไม่สามารถเรียกร้องอะไรได้ ซึ่งแสดงให้เห็นว่าเทียนคำต้องตกอยู่ในสถานะจำยอมก็เนื่องมาจากบุญคุณและฐานะที่ต่ำต้อยกว่า ในขณะเดียวกันตัวละครกลินท์ แม้ว่าเธอจะเป็นตัวละครจากปัจจุบันที่ข้ามเวลาไปยังอดีต แต่กลินท์ก็ข้ามเวลากลับไปยังอดีตในฐานะเทียนคำ การเดินทางข้ามมายังอดีตของกลินท์มีวัตถุประสงค์เพื่อทำให้คนที่เทียนคำต้องเจ็บช้ำ และต้องตายเพราะความรักได้รับความเจ็บปวดเช่นเดียวกับเทียนคำ ดังนั้น การเดินทางข้ามเวลามายังอดีตของกลินท์ในฐานะของเทียนคำ จึงถือเป็นจุดเริ่มต้นของการท้าทายอำนาจในสังคมชายเป็นใหญ่

ตัวละครกลินท์ เป็นผู้หญิงในยุคปัจจุบัน เธอฉลาด การศึกษาดี กล้าหาญ เมื่อครั้งที่กลินท์ใช้ปิ่นโบราณตั้งจิตเพื่อได้รับรู้เรื่องของเทียนคำในอดีตที่ยอมมอบกายมอบใจให้กับเจ้าน้อยเทวาฤทธิ์ ตัวบทแสดงสะท้อนให้เห็นการผลิตซ้ำความคิดแบบผู้ชายเหนือกว่า ผู้ชายเป็นฝ่ายนำและผู้หญิงต้องยอมตามผ่านความคิดของกลินท์

> “...บ้าจริง นางผู้หญิงหูเบา นางผู้หญิงแรดเงียบ” กลินท์คิดในใจแต่ยิ่งคิดไปก็เหมือนตำหนิตัวเอง ใช่สิ หญิงสาวยุคนั้นคงไม่รู้จักคิดหรือทันเล่ห์เหลี่ยมชาย เสรีภาพที่ถูกกำหนดไว้ห้ามคิดห้ามฉลาด เพศหญิงจึงตกเป็นเหยื่อของเพศชายมาตลอด...”

(Hassawee, 2014, p. 213)

ตัวละครชายคนแรกที่กลินท์เริ่มแผนการแก้แค้นให้กับเทียนคำ คือ นายสิงห์ บ่าวรับใช้ของเจ้าวงเดือน เขาเป็นผู้ชายที่ติดตามเจ้าวงเดือนมาจากเมืองเชียงจัน เป็นคนมีคาถาอาคม สามารถช่วยปกป้องเจ้าวงเดือนให้ปลอดภัยได้ นายสิงห์คือคนที่ร่วมมือกับเจ้าวงเดือนฆ่าเทียนคำ ดังนั้น นายสิงห์จึงเป็นผู้ชายคนแรกในการข้ามเวลามายังอดีตเพื่อแก้แค้นให้กับเทียนคำ ตามคำอธิษฐานจิตของตัวเองในอดีตชาติ โดยกลินท์ได้ใช้เสน่ห์หลอกล่อให้นายสิงห์ บ่าวรับใช้ของเจ้าวงเดือนหลงใหลในตัวเธอ จนยอมปกป้องเธอจากการคิดทำร้ายเจ้าวงเดือน ผู้ที่ได้ขึ้นชื่อว่าเป็นนายของสิงห์ เช่น ช่วยกลินท์ตักน้ำ บอกกลินท์ให้ระวังตัวเพราะเจ้าวงเดือนจะบุกไปทำร้าย รวมไปถึงสร้างความหึงหวงให้กับเจ้าน้อยเทวาฤทธิ์จนถึงขั้นชกต่อยกันกับนายสิงห์ จนทำให้นายสิงห์ถูกเจ้าวงเดือนไล่กลับเมืองเชียงจัน ไม่เพียงเท่านั้นยังสร้างความเจ็บช้ำใจให้กับเจ้าวงเดือนเพราะสามีอย่างเจ้าน้อยเทวาฤทธิ์ยังรักและหลงใหลในตัวกลินท์ถึงขั้นจะยกเป็นเมียอีกคน

> “ข้าขอบคุณท่านมากที่เป็นห่วงข้า ข้าไม่รู้จะตอบแทนท่านยังไงที่มีน้ำใจปกป้องข้าเช่นนี้” เธอเอื้อมไปจับต้นแขนแกร่งของเขา ก่อนจะลูบไล้ขึ้นมาที่ต้นคอ
>
> สิงห์หน้าแดงก่ำเมื่อเจอมารยาของกลินท์ หญิงสาวไม่ยอมให้เกมหยุด เธอโน้มตัวเข้าใกล้ใบหน้าเข้มของเขา แววตาเศร้าของเธอกำลังทำให้เขาทำตัวไม่ถูก
>
> สิงห์เองก็หน้าตาดีไม่น้อย ตาชั้นเดียวคมเข้ม ใบหน้าเต็มไปด้วยหนวดเครา กลินท์ยิ้มกริ่มที่เป็นต่อในการปั่นหัวชายหนุ่ม ผู้ชายร้อยทั้งร้อยสยบแก่สตรีเพศ
>
> (Hassawee, 2014, p. 254)

จะเห็นว่ากลินท์ใช้ความปรารถนาทางเพศของผู้ชายเพื่อชักจูงให้ฝ่ายชายกระทำตามที่ตัวเองต้องการ สามารถทำให้นายสิงห์ หนุ่มจอมคาถาสยบยอมและปกป้องกลินท์จากอันตราย การใช้ความปรารถนาทางเพศจึงถือเป็นอำนาจของผู้หญิงที่ใช้ในการควบคุมให้ผู้ชายกระทำตามความปรารถนาของผู้หญิงได้

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาความเป็นหญิงผ่านการนำเสนอการเดินทางข้ามเวลาในนวนิยายเรื่องเพลิงพรางเทียน ของ หัสวีร์ พบว่า การเดินทางข้ามเวลาของตัวละครเอกหญิงสามารถสร้างพื้นที่และอำนาจของผู้หญิง สามารถเปลี่ยนสถานะจากผู้ที่ไร้อำนาจการต่อรองมาเป็นผู้ที่มีอำนาจในการต่อรองที่อยู่เหนือกฎเกณฑ์ของสังคมและขนบจารีตที่เคร่งครัดได้สำเร็จ ในอีกแง่หนึ่งพฤติกรรมของกลินท์ที่ต่างไปจากเทียนคำ ทั้งการพูดจา และความคิดแบบผู้หญิงสมัยใหม่ แปลกแยกไปจากคนปกติทั่วไปในคุ้มเวียงสวรรค์ส่งผลให้กลินท์ถูกมองว่าเหมือนคนบ้า ซึ่งแสดงให้เห็นว่าผู้หญิงที่ฝ่าฝืนกฎเกณฑ์ของสังคมเปรียบเสมือน

ภัยคุกคามที่เข้ามาสั่นคลอนความเคร่งครัดของกฎเกณฑ์ของสังคม การเดินทางข้ามเวลาของตัวละครเอกหญิงจะต้องใช้ปิ่นปักผมโบราณเป็นสื่อกลางในการเปิดประตูมิติเวลาเพื่อข้ามไปกลับระหว่างปัจจุบันและอดีต ปิ่นปักผมจึงเปรียบเสมือนสิ่งที่ช่วยการเชื่อมโยงจิตวิญญาณของผู้หญิงและร้อยรัดความสัมพันธ์ระหว่างผู้หญิงกับผู้หญิงเข้าด้วยกัน ดังเช่น เทียนคำกับกลินท์ การเดินทางย้อนอดีตของกลินท์เชื่อมโยงเรื่องราวในอดีตชาติของเธอผ่านเทียนคำ กลินท์ได้รับรู้ความทุกข์ทรมานของเทียนคำและเรื่องราวของเทียนคำ หรือกลินท์ในอดีตชาติจึงสื่อให้เห็นถึงสายสัมพันธ์ทางจิตวิญญาณของผู้หญิงผู้ร่วมชะตากรรมเดียวกัน ในขณะเดียวกันกลินท์ก็สามารถปรับเปลี่ยนสถานการณ์การกดขี่ให้กลายเป็นสิ่งที่สร้างพลังผู้หญิงเหล่านั้นด้วยการปลดเปลื้องกลินท์ออกจากพันธนาการของอดีต

การสร้างตัวเอกหญิงให้มีลักษณะนิสัย และความคิด พฤติกรรมที่เป็นคู่เปรียบเทียบกัน อย่าง เทียนคำ และ กลินท์ ทำให้เห็นความแตกต่างระหว่างตัวละครเอกได้ชัดเจน และสามารถเน้นความคิดของผู้หญิงในการเลือกหรือกำหนดแนวทางในการดำเนินชีวิตของตัวเอง ผู้หญิงจะต้องประพฤติตัวอย่างถูกต้องเหมาะสม กิริยามารยาทงดงาม อ่อนหวาน นุ่มนวล เชื่อฟังสามี ตรงกันข้ามมีพฤติกรรม หรือความคิดผิดแผกไปจากผู้หญิงทั่วไปก็จะถูกมองว่าเป็นผีบ้าหรือสติฟั่นเฟือน อย่างไรก็ตามแม้ว่าตัวละครหญิงจะพยายามต่อต้านหรือควบคุมเพศชาย แต่ดูเหมือนว่าจะต่อต้านอำนาจปิตาธิปไตยได้เพียงชั่วคราวเท่านั้น เพราะในตอนท้ายที่สุดกลินท์ก็ต้องข้ามเวลากลับมาในปัจจุบัน เนื่องจากกลินท์เปิดโปงเรื่องชั่วร้ายร้ายของเจ้าวงเดือนที่วางยาพิษและใช้คาถาอาคมกับเจ้าวงศ์สวรรค์และเจ้าช่อเอื้องจนทำให้เจ็บป่วย เจ้าวงเดือนจึงสติแตกขว้างตะเกียงน้ำมันลงพื้นจนไฟไหม้ไปทั้งคุ้มเวียงสวรรค์ กลินท์จึงใช้เวลาอยู่ในอดีตต่อไปอีกไม่ได้ ถึงแม้ว่าการข้ามเวลากลับมายังเวลาปัจจุบันของกลินท์ถูกขัดขวางโดยนายสิงห์ ซึ่งได้กลายเป็นเสือร้ายที่น่ากลัว แต่สุดท้ายกลินท์ก็ข้ามกลับมายังเวลาปัจจุบันได้สำเร็จ ดังนั้น การข้ามกลับมายังเวลาในปัจจุบันจึงเท่ากับเป็นการปลดปล่อยและเป็นอิสระจากอำนาจเหล่านั้น

References

Chotudomphan, S. (2019). **New way of Contemporary Methodology in Literature Studies**. Bangkok: Siam Paritas. (In Thai)

Chulawong, S. (2012). Plai Thian's novel as a space of imagination. In **Boonkhachorn, T. (eds.), ASEAN Literature: Relationships and Feminist way (pp.99-112).** Bangkok: Mae Kham Phang. (In Thai)

Hassawee. (2014). **Phloeng Phrang Thian** (Flame, hidden candle). Bangkok: Phim Dee. (In Thai)

Piayura, O. (2018). **Literature and gender** (2nd ed.). Khon Kaen: Khon Kaen University Press. (In Thai)

Sangkhaphanthanon, T. (2013). **Ordinary woman: Women, nature, power and culture define eco-feminism in Thai literature**. Pathum Thani: Nagara. (In Thai)